

HAJDUFÖLD

1923. év november 13.

SZERDA

Debreczen, V. évf. (257)

ELŐFIZETÉSI ÁRA :
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 5000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 250 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Ulain ügyében pénteken befejezik a vizsgálatot

Az ügyészség megállapítása szerint Ulain Ferenc ártatlan - Klájn Árminék ismét hazudtak - Agent provocateurök a „puccs” háttérében

Ulain Ferenc és társai ügyében a keddi napon ismét több olyan lényeges momentum került napvilágra, amely nagyban hozzájárult a bonyolalmas ügy tisztázásához. Ezt igazolja dr. Sztracha Gusztávnak, a királyi ügyészség elnökének nyilatkozata is, amelyben Sztracha Gusztáv határozottan kijelenti, hogy „nem igaz az, miszerint Ulain az úgynevezett puccs során fegyveresen akarta volna a kormányt a helyéről eltávolítani”.

Az egész ügyben — mint előrelátható volt — kezd beállni a sorvadási folyamat s a nagy hűhóval bevezetett szenzáció egészen más irányba terelődik, mint azt szenicizációt az első pillanatokban gondolták.

Az egész ügyben egyedül Döhmelt szerepe nem tisztázódott még egészen. Azonban annyi már is kiderült Döhmeltől, hogy

sobasem volt bajor nacionalista, hanem szász kommunista,

akit a budapesti zsidó maffia agent provocateur-nek használt s általa akarta a „puccsba” beugratni Szermerét és Bobult. Ez a

zsidó maffia főzte ki a leggyalázatosabb terveket

a fajvédő politikusok és a keresztyén alakulatok kompromittálására, ami azonban semmiképpen sem sikerült neki.

Arra nézve, hogy a hanyagság és inszinuálás milyen aljas fegyverével dolgozott a zsidó-forradalmi sajtó, mi sem jellemzi jobban, mint az Est november 13-iki számának az Ulain ügyéről szóló cikke, amelyben a lap rendőri tudósítója interjút közöl „attól az illetékes tényezőtől, aki a nyomozás irányításában vezető szerepet játszik”.

Az interjúra vonatkozólag a budapesti államrendőrség a rendőrségi felhivatalos, a MOT utján most a következő nyilatkozatot adta ki:

Az Est 1923. november 13-án megjelent 256. számában az Ulain ügyvel kapcsolatban azt írta, hogy a főkapitányságon attól az illetékes tényezőtől, aki a nyomozás irányításában vezető szerepet játszott, felvilágosítást kapott arra nézve, hogy a kísérelvelet miért nem adtak a nyilvánosságra.

A főkapitányság illetékes tényezője egyáltalán nem adott nyilatkozatot,

így a neki tulajdonított kijelentések nem fedik a tényállást. Tekintettel arra, hogy az Est tudósítója nemcsak ebben az esetben, hanem mások is adott le hivatalos cimben fel-

tüntetett valótlan híreket, a budapesti főkapitányság az Est tudósítóját a főkapitányság épületéből kiltította.

Ami magát az ügy érdemi részét illeti, arról ugyancsak a MOT utján érkezik egy

felhivatalos je'entés,

amely az Ulain-ügyre vonatkozólag többek között a következőket tartalmazza.

Dr. Mészner Tivadár kir. ügyész tegnap fejezte be Bobula Titusz kihallgatását. Bobula mindvégig elnevezte előzetes letartóztatását és ki jelentette, hogy

nem hajlandó vallomást tenni.

Bobulától két könyvet foglalt le a kir. ügyészség, az egyik könyv címe „A megéhelet drágulása a háború kitörése óta”, a másik pedig egy angol nyelven írott füzet, amelynek magyarra fordított címe a következő: „Előterjesztés egy tervről, hogy szövetséges pénzügyi intézeteket alakítsunk Magyarországon.”

Vilmos császár visszatér Németországba

Erhardt kapitány élére áll a bajor fajvédő mozgalomnak

A német helyzetben újabb bonyolalmak állottak elő. A trónörökös váratlan visszaérkezésétől már beszámoltunk, ma pedig arról érkezik hír, hogy

a német császár és kísérelve 12 utlevelet kapott hazájába való visszatérésére.

Ez a visszatérés mindenesetre gyorsítani fogja a német helyzet kialakulását. A francia kormány tanácsalannul áll az újabb helyzet előtt és azt sem tudják megállapítani, vajon miképpen és milyen jogon tiltakozhatnak a német császárnak és a trónörökösnek visszatérése ellen.

A hollandi kormánynak ez a korrekt eljárása meglepte Franciaországot, amely most kénytelen maga intézkedni a német császár visszatérésével előállott helyzetben. Franciaország az elé az alternatíva elé kerül, hogy

visszavonulót fuval a német nemzeti érzések talpraállása előtt,

vagy magára vállalja a talpraállni készülő német erők végleges lehenygerelését.

A német császárnak Németor-

Ma vagy holnap fogja kihallgatni kir. ügyész Döhmelt Fripyest, Gál Józsefer, Vikár Bélát. A nyomozás eddigi eredményéről dr. Sztracha Gusztáv főügyész, a kir. ügyészség vezetője a következő felvilágosítást adta:

— A nyomozás eddigi eredményéből már úgy látszik, hogy Ulain nem fog statáriális bíróság elé kerülni. Megállapítható, hogy

Ulain Ferenc nem vett részt megbeszéléseken, amelyekon atrocitásokról lett volna szó,

hogy egyedül Döhmelt állott érintkezésben olyan egyénekkal, akik a puccsot előkapták készíteni.

A főügyész nyilatkozata során kilelentette, hogy

a nyomozás előreláthatólag a pénteki napon befejezést nyer

és akkor fognak tulajdonképpen dönteni, hogy vajjon rendes bíróság elé utalják-e az ügyet.

Ma délelőtti folyamán egyébként a mentelmi bizottság elnöke, Mikovényi Jenő fentjárt Sztracha Gusztáv főügyésznél és Ulain Ferenc ügyének a mentelmi bizottsághoz való utalásáról tárgyalt. Előreláthatólag az ügy összes iratait pénteken dében terjeszti a kir. ügyészség a Házhoz.

a császár visszatéréséről szóló híreket, azonban úgy ezt a cáfolatot, mint az ez ügyvel kapcsolatban levő híreket egyelőre fenttartással kell fogadni.

A legújabb hírek szerint a német trónörökös, akinek az utjával kapcsolatban a legfantasztikusabb hírek voltak elterjedve — este 6 óra után autón megérkezett oesli kastélyába. Utja sem tünetetésekre, sem rendezavarásokra nem adott alkalmat.

Bajorországban

és Münchenben a tüntetések tovább folynak.

A Vorwärts müncheni jelentése szerint hétfőn délelben Münchenben az egyetemen a diákok gyűlést tartottak, amelyen a hangulat még izgatottabb volt, mint szombat este. Az egyetem és a technikai főiskola rektorai, valamint két tanár hiába igyekeztek az ifjúságot megnyugtatni. Mint első szónok, Erhardt kapitány mondott beszédet és kilejelentette, hogy

élére áll a nemzeti forradalomnak és kéri a hazafias szövetségeket, hogy csatlakozzanak hozzá. Saját szervezetén kívül mögötte állanak már az Oberland szövetség és a magyarok. Az összegyűltök nagy többsége

csatlakozott Erhardthoz,

a diákok erre az utcára vonultak és tüntető menetté próbálták alakulni, de a birodalmi védőrség a menet azonnal szétkergette.

A hangulat Münchenben mindinkább Kahr ellen fordul, különösen mióta a nacionalista egyetemi hallgatók állottak a Hitler-mozgalom élére. A diákok tegnapi tüntését ugyan feloszlatta a védőrség, de a hangulat továbbra is rendkívül izgatott. Többen azt kiáltották, hogy

Kahrt meg kell ölni,

Az egyetemen újabb viharos tüntetést rendeztek Kahr ellen és Hitler mellett.

A november 9-iki államesiny után a németországi és külföldi zsidó lapok olyan híreket közöltek, hogy Erhardt kapitány csapatai a döntő pillanatokban Hitlerék ellen fordultak. Ezekkel a hazugságokkal szemben az Erhardt brigád nyilatkozatot bocsátott ki és többek között ezeket mondja:

A brigád mindig a nemzeti eszmékért harcolt és ma is azt tartja legfontosabb feladatának, hogy a népet a marxizmus és a weimari egyezmény ellen csatasorba állítsa. **A német nép gyógyuldsának előfeltétele a**

zsidóságtól és a lözsdétől való megszabadulása.

Egyébként müncheni hírek szerint az alkalmatlan idegenek és gyanus keleti zsidók Münchenből való kiutasítását folytatják.

Huszonöt korona havi fizetés

A Debrecen város anya- és csecsemővédelmi egyesülete szülésznőinek javadalmazását megállapító bizottság azt javasolja a tanácsnak, hogy a szülésznők fizetését lényegesen emelje fel. A szülésznők ugyanis az anya- és csecsemővédő egyesületnél végzett funkcióikért ezideig — a kedvezményes ellátástól eltekintve —

havi 25 korona fizetést kaptak.

A bizottság most ezt a lehetetlennél és nevéstésesen csekély összeget havi 130 ezer koronára javasolja felemelni, mely összeg egy városi díjnak javadalmazásának felel meg.

Ezzel szemben fokozottabb működést köveivel meg a város a szülésznőktől, s egyben berendelte őket hetenként 2-3 napi szolgálattételre is.

A bizottság cüörtörökön terjeszti a tanács elé a javaslatát, amelyet a tanács valószínűleg el fog fogadni, mert hiszen lehetetlen állapot, hogy még ma is legyenek olyan alkalmazottai a városnak, akik havi 25, azaz huszonöt koronát kapjanak egy teljes havi munkájukért.

Filharmonikus hangverseny

Mint már jeleztük, a máv. filharmonikusok művészi készültségű zenekara november 13-án délelőtt fél 11 órakor tartja meg szezonnyitó nagy hangversenyét a máv. műhelytelep hangversenytermében.

A zenei eseménynek ígérkező, nagy körülményekkel és finom izléssel egybevalogatott műsor a következő:

Weber: Oberon nyitány. Előadja a zenekar. Thomas: Ária a „Mignon” operából. Tarnay: Bucsú. Előadja Voith Ilona. Grieg: Op. 55. Peer Gyut—Suite II. Menyasszony rablás. Arab tánc. Solvejg dala. Előadja a zenekar. Mascagni: Románca a „Parasztbecsület” operából. Kacsóh: Késő ősz van. Előadja Voith Ilona. Haydn: IV. Simfonia D-dur. Adagio—Presto. Andante. Menuetto. Vivace. Az énekszámokat zongorán Balczér Györgyné kíséri. A hangversenyre belépő díj nincs. A belépésre jogosító jegyek a máv. üzletvezetőségénél, dr. Reitmayer Rudolf titkárnál válthatók (Telefonszám 75.) A hangverseny alatt az ajtók zárva lesznek. A zenealap javára az önkéntes adományokat a jegyváltás alkalmával veszi át a rendezőség.

A hatalmas 50 tagot egyesítő zenekar heteken keresztül, lázas odaadással próbált, hogy a zeneirodalom minden szépségét a magateljességében bontakoztassa ki bizonyos nagy és megértő közönsége előtt. A hangverseny fényét és koloritját nagyban emelni fogja Voith Ilonka sötét színezetű hangjának pompázatos varázsa. Hisszük, hogy ép úgy, mint tavaly is történt, a hatalmas hangversenyterem szűknek fog bizonyulni, ami egyaránt dicséri Debrecen város zenekultúra iránt érzékeny nagy közönségét, valamint filharmonikusaink művészi teljesítményét.

Zongora- és vonóshang-szerkesztő műhelyt nyitottam
TONTE LÁSZLÓ
Piac-utca 30. szám alatt az udvarban.
Zongoraahangolást és javítást elfogadok.

A debreceni kereskedők adósérelmei

Az ígéretek ellenére is behajtják a magas jövedelemadókat

A debreceni kereskedelmi és ipari érdekképviselet állandó bizottsága ülést tartott, amelyen a Baross Szövetség igazgatója, Jaszénovits István tett jelentést az adóhelyesbítési akció állásáról.

A beérkezett jelentések legnagyobb részét a bizottság már felülvizsgálta s ezeket közelesem be is nyújtják a pénzügyigazgatósághoz.

Az előadó ismertette a kereskedők és iparosok amiatti panaszát, hogy a végrehajtásokat annak ellenére is foganatosítják ellenük, hogy az adók lörvényirta 60 százalékat befizették.

A pénzügyigazgatóhoz kell fordulni, hogy magyarázza meg a törvény azon intézkedéseit, hogy helyesbítést kérők 60 százalékot fizethetnek, a helyesbítési határidő 1924 január 15, de a végrehajtást már

november 15. után elrendelik. Mint-hogy körülbelül

három milliárd az 1922—23. évi jövedelem- és vagyonadó,

befizetések után is körülbelül 200 millió korona fölös végrehajtsi költség szakadna az amugy is megterhelt közhatalomra.

A helyesbítést kérők, amennyiben mégis elrendelnék ellenük a végrehajtást, a kormánytól kérhetnek orvoslást.

Több felszólalás után a bizottság elhatározta, hogy az egyes szakmák meghallgatása után felír a pénzügyminiszterhez s

intézkedéseket kér a sérelmes végrehajlásokkal szemben.

A bizottság megvizsgálja a forgalmi adó körül felmerülő panaszokat is.

Befejeződtek a népszövetségi kiküldöttek budapesti tanácskozásai

A magyar kölcsön ügyében november huszadikán ül össze a népszövetség pénzügyi bizottsága

Budapest, november 13. A népszövetségi titkárságának, illetve a a jóvátételi bizottságnak budapesti kiküldöttei

befejezték információs tanácskozásait

és most dolgozzák fel az anyagot, amelyet a magyar kölcsön ügyében a népszövetség pénzügyi bizottsága elé terjesztenek.

Kedden délelőtt tizenkét órakor a bizottság tagjai a pénzügyminiszteriumba mentek át, ahol Avenel

vezetésével tanácskozássra jöttek össze. Délután Bethlen miniszterelnökkel, valamint a kormány több tagjával tárgyaltak. A kiküldöttek az eddig beérkezett információkat még kiegészítik egyes adatokkal, amelyeket különböző miniszteriumoktól kérnek be. A bizottság tagjai

pénteken hagyják el Budapestet

és innen egyenesen Londonba utaznak, ahol november 20-án ül össze a népszövetség pénzügyi bizottsága.

A földreformbizottságban leszavazták a földmivelésügyi minisztert

Hírek Nagyatádi Szabó István lemondásáról

Budapest, november 13. A nemzetgyűlés földmivelésügyi, pénzügyi, közgazdasági, közigazgatási és igazságügyi együttes bizottságai ma délelőtt 11 órakor Platthy György elnökletével folytatta a földreformnovella tárgyalását. — A bizottsági ülésen jelen volt Nagyatádi földmivelésügyi miniszter, Schandl Károly államtitkár, Keszó István belügyi államtitkár.

A bizottság a kilencedik szakasztól kezdve kezdte tárgyalni a novellát és elsősorban azokat a módosításokat vette tárgyalás alá, amelyek a háborús szerzeményű birtokokra vonatkoznak.

A közalapítványi birtokok

tekintetében Rácz János azt indítványozta, hogy a tanulmányi alapokat mentesítsék a megváltás alól és csak hosszú lejáratú haszonbérleteket lehessen belőlük alapítani.

Nagyatádi Szabó István földmivelésügyi miniszter kijelentette, hogy a novellának idevonatkozó szakaszát a minisztertanács fogalmazta meg és így nem járulhat hozzá Rácz János módosításához.

A bizottság tagjai azonban tizenöt szavazattal tizenkettő ellenében Rácz János módosítását fogadták el.

Nagyatádi Szabó István erre ingerülten felállt és elhagyta a bizottsági termet.

A földmivelésügyi miniszter magatartása nagy konsternációt keltett a jelenlévő egységes pártiak között. Az elnök az ülést felfüggesztette, a bizottság tagjai pedig nagyatádi Szabó

István után sietek, akivel azt akarták elhíttetni, hogy tévedés történt. — Igen az történt, hogy

a saját pártom leszavazott,

mondotta felindultan a földmivelésügyi miniszter. Majd hozzátette:

Ezt nagyon is komolyan kell venni! Baross János képviselő kérélni kezdte nagyatádi Szabó Istvánt,

— Kegyelmes uram — mondotta — ne borítsa fel a novellát.

Nagyatádi Szabó István ingerülten felelte:

En nem játszom.

Erre a körülállók egyike azt kérdezte:

— Kegyelmes Uram, csak nem lesz ennek valami következménye?

— **Majd meglátom** — mondotta nagyatádi Szabó István. Most még nem tudom tisztán látni a dolgot.

Politikai körökben ez az eset érthető feltűnést keltett és sokan úgy vélekednek, hogy annak még messze mező következményei lesznek.

Minden diák fizessen elő
az UJ ÉLET-re!
Előfizetési ár: féltre 4000, negyedévre 2000 korona.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Üllői-ut 4. I.

Szervezkednek Károlyi hívei

Az Ulaia-ügy, amely széles hullamokat vetett a politikai életben, az utóbbi napok folyamán háttérbe szorította a Balthyány féle októbrista vacsorán lejátszódott tüntetés, amelynek során a vacsora résztvevői, mint ismeretes, hangosan tüntettek Károlyi Mihályék mellett. Politikai körökben egyáltalában nem feledkeznek meg Károlyi Mihály párt-híveinek tulkapásairól és a parlamentben szót fognak emelni, hogy az októberi lázadás főkolompói a velük szemben meglanyhult fegyelem megkerülésével

észrevétlenül folytatják szervezkedésüket.

Illetékes helyen kijelentették munkatársuknak, hogy az októbrista társaság hazafiatlan tüntetése miatt a megtorló eljárás a legerélyesebben folyamatban van.

Éhségében lopott

Petrovich Dávid, aki a közelmultban tért vissza a hadifogságból, haza akart menni a szerb megszállás alatt levő Zentára szüleihez. Utközben koldulásból tartotta fenn magát. A múlt napokban Hajdusoboszlóra érkezett s innen tovább menve, a kabai határban levő Wagner Miklós gazdálkodó tanyájára tért be, ahol azonban senki sem volt odahaza. Petrovich, aki már két nap óta nem evett s rendkívül éhes volt, az éhségtől hajtva feltörte az ajtót s a szobából nagyobb mennyiségű szalonnát, több ruhaneműt lopott el. Amint a tanyáról távozott, a szomszédok észrevették a lopást s a tolvaj üldözéséhez láttak. Üldözés közben a tanyasiak Petrovich után löttek, akik az egyik golyó a lábán talált.

Petrovichot, aki a lövés következtében könnyebb sérülést szenvedett, elfogták s beszállították a debreceni kir. ügyészség fogházába. Petrovich azzal védekezik, hogy éhségében lopott. Előzetes letartóztatásba helyezték.

A gazdák hitelszervezete

A „Tiszántuli Körszeli Mezőgazdasági Hitelszövetkezet” címmel most szervezkedő, kizárólagosan gazdák és bérlők hitelszervevő létesülő közérdeku, altruista hitelintézmény iránt általában nagy érdeklődés nyilvánul. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara figyelmeztet minden gazdát és minden bérlőt, hogy a hasonló hangzásu, de csak spekulációból ilyen címetek utánzó ál-gazda alakulatoktól óvakodjék és ne hallgasson semmiféle hangzatos ígéretekre, de ne higgyen semmiféle oldalról jövő híreszteléseknek, amelyekkel meggyöngyíteni szeretnék azt a mozgalmat, mely a mezőgazdasági kamarák erkölcsi támogatásával, az Országos Központi Hitelszövetkezet keretében, állami segítséssel meg fogja teremteni az olcsó és kedvező magyar gazdahitel intézményes alapját. Ez a hitelszövetkezet, mely nyolc megye kiváló birtokosait és bérlőit egyesíti magában, erős alapja és szilárd intézménye lesz a Tiszántul gazdáinak s kizárólag számukra fog kedvezményes hitelezést biztosítani. Ebben figyelmébe ajánlja a kamara a tiszántuli gazdáknak, hogy a hitelszövetkezetben a saját érdekében minél nagyobb számban és minél nagyobb részjegyzéssel vegyenek részt. A jegyzések határideje december 1.

HIREK

1923 november 14. (Szerda)
Prot.: Klement, Kath.: Jozafát.

1202 A 90 éves vak Dandolo velencei dóge harmincháromézer francia keresztessel, akiket a velencei hajdók Palesztinába kellett volna szállítania, elfoglalta Zárárt a magyaroktól.

1871 Gróf Andrássy Gyulát Ferenc József Ausztria-Magyarország külügyminiszterévé nevezték ki.

Időjárás: Hazánkban mindenütt ködös idő volt. A hőmérséklet a normális felett van.

Időjárás: Enyhe és továbbra is borús idő várható jelentékeny csapadék nélkül.

Közművelődési könyvtár: 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Csokonai színház: Este fél 8 órakor „Diadalmasszony” operett, B) bérlet.

Uránia: A sátn birodalma.

Apolló: Páris grófnője.

Vigszínház: Páris grófnője.

Omnia: Nagymama fiacskája.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés.

Csillag, Sas, Mátyás király.

A trianoni béke becikkelyezésének évfordulója a ref. főgimnázium önképző körében. A debreceni református főgimnázium Arany János-önképző köre jól sikerült emlékünnepélyt rendezett november 13-án, kedden a trianoni béke becikkelyezésének évfordulóján. Az ünnepségen a tanári kart S. Szabó József igazgató és Bessenyei Lajos, az önképző kör felügyelő tanára képviselték. Rajtuk kívül résztvettek az ünnepségen a társintézetek önképző köreinek kiküldöttjei is. Az ünnepélyen Kiss Pál 8. osztályos tanuló ismertette részletesen a trianoni békét. Az értekezés fölött Átányi István mondott bírálatot. Thuróczy István értékes szavallatával és hegedűjátékával, Besse Miklós pedig színtén hatásosan előadott szavallatával omlott az ünnepély színvonalát.

Déri Frigyes köszönete a diszpolgársáért. Jelentette már a Hajdúföld, hogy a törvényhatósági bizottság októberi rendes közgyűlése Déri Frigyes Debrecen diszpolgárai közé választotta. Déri Frigyes kormányfőtanácsos a diszpolgárra való választását egy, a kulturánácsokhoz tegnap érkezett megleghangú levélben köszönte meg. Dr. Csűrös Ferenc kulturánácsnok Déri Frigyes köszöndölevélét csütörtökön fogja a tanács elé terjeszteni.

Orvosi hír. Dr. Gündör Arnold fogorvos rendelőjét Kossuth-utca 25. szám alól Széchenyi utca 1/B. szám alá helyezte át és rendeléseit megkezdte.

Meinl-féle teakeverékek minősége páratlan. Meinl Gyula teakeverőüzem Rt., Piac-utca 59.

Az ÉME választmányi ülése. Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja november 15-én, csütörtökön délután 6 órakor választmányi és 17-én szombaton délután 6 órakor taggyűlést tart Kálvin-tér 13. szám alatti helyiségében. A tagok pontosan jelenjenek meg.

Eljegyzés. Csécsi Nagy Aladár főhadnagy eljegyezte Dr. Otkocsi Nagy Kálmán leányát Esztert.

Csak a Köntösgátról lehet agyagot hordani. Debrecen város gazdasági ügyosztálya ezúton is értesíti az érdekelteket, hogy tapasztásra alkalmas földet csak a Köntösgát kijelölt részéről szabad hordani. Az elszállítandó föld árát a városi házipénztárnál kell befizetni.

Hegyi Emánuel hangversenye november 30-án lesz a Zenedében. Jegyek a Méliuszban.

Társadalmi és egyesületi élet. A szepesiek közgyűlése. Amint már jeleztük, a Debrecenben lakó szepesiek ma, november 14-én délután 5 órakor a Kereskedő Társulat hivatali helyiségében (Piac utca 8.) közgyűlésre gyűlnek össze. A közgyűlésre a vezetőség felhívja az érdeklődők figyelmét.

A Községi Alkalmazottak Házépítő Szövetkezte felhívja tagjai figyelmét Borsos József műzaki tanácsosnak a városház nagytermében ma, szerdán este 6 órakor kezdődő előadására, melyben egyebek közt a családi háztípusokat is ismerteti.

A Kálviniák Templomegyesülete november 16-án, péntek délután 5 órakor vallásos estélyt rendez a kollegiumi oratóriumban. A műsor a következő: Az estélyt megnyitja dr. Hadházy Zsigmondné szakosztályi elnöknő. LXXVII. ik zsoltár, éneklő a közönség. Szavallat. Tompa: Forr a világ. Előadja Nagy Lajos vallásos lelkes. Karének. Előadja a Templomegyesület vegyeskara Szabó Lajos karnagy vezetésével. Amerikai utjáról előadást tart dr. Baltazár Dezső püspök. Hegedűjáték. Előadja Páricsy Pál hegedűművész, orgonán kíséri Hammerstätt János. Költőműveiből felolvassza Baja Mihály. LXXXIX-ik zsoltár, éneklő a közönség. Belépődíj nincs. Adományokat a szegény gyermekek karácsonyi felruházására szívesen fogad a rendezőség.

Madách-emlékünnepély. A debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya november 15-én, csütörtökön délután 5 órakor a ref. kollégium disztermében Madách Imre emlékére ülést tart. Az ülésen a Tisza-egyetem két tudós professzora, dr. Pap Károly és dr. Mitrovics Gyula tartanak értékes előadást. Pap Károly „Madách és Az ember tragédiája” címen, Mitrovics „Az egység és sokféleség esztétikai elve Az ember tragédiájában” címen tart felolvasást. A társaság a tudomány és irodalom iránt érdeklődő közönséget szívesen látja. Belépődíj nincs.

Házasságkötés a csendőrségnél. Palfi Sándor hadnagy Oláh Etelka urnővel Kishódoson, Stránszki Zsigmond Kövesdi Sárával Debrecenben, Piszánuszi Mihály Deák Annával Nyírbélteken, Rózsa István főfőzsermester Varga Ida Erzsébettel Vitkán, Rutkai János Stima Katalinnal Nyírbaktán házasságot kötött.

Eljegyzések. A debreceni anyakönyvi hivatalnál az elmúlt héten a következők jelentették be eljegyzéseiket: Majnka András napszámos r. kath.—Gombos Julianna ref., Bak István banktisztviselő ref.—Kömlösi Mária ref., Horváth Ferenc sütősegéd ref.—Koczka Erzsébet ref., Balla Antal borbély ref.—Simonyi Terézia róm. kath. Mózes Artur hirdető r. kath.—Grünfeld Stefánia izr., Ignáth Sándor gazdálkodó ref.—Lókodi Julianna ref., Hüse Imre gazdálkodó református—Berezki Julianna ref. Elek István napszámos ref.—Deli Anna róm. kath., Bodolai János gazdálkodó róm. kath.—Garai Ilona ref., Szendrei János kisbírtokos ref.—Szemere Eszter ref., B Kovács Antal vadór ref.—Lakatos Erzsébet ref., Szücs János kisbírtokos ref.—Faragó Katalin ref., Haja József gazdálkodó ref.—Antal Margit ref.

A város tulajdonába megy át a DMKE épület. Ismeretes, hogy a városi közgyűlés a DMKE internátusra vonatkozólag úgy döntött, hogy a DMKE debreceni épületét — az igazgatósággal történt előzetes megállapodás szerint három millió 822 és árfolyamu koronáért megváltja. Csütörtös kulturánácsnok legutóbbi budapesti tartózkodása alatt megsürgette a belügyminiszteriumban a közgyűlési határozat jóváhagyását. A miniszteriumból a jóváhagyás időközben megérkezett s így a DMKE épülete rövidesen a város tulajdonába megy át.

Nagy Izabella—Palló Imre operaházi művészek és dr. Szilágyi Imre hangversenye szombaton este 8 órakor az Arany Bika disztermében. Jegyek Antalfynál és a Jost cukrászdában kaphatók.

Elfogtak egy tolvajt. Botos Lajos hajduböszörményi malommunkás a közelmúltban feltörte az egyik malmot s onnan körülbelül félmillió korona értékű ingóságot lopott el s azután elszökött. A múlt nap elfogták, beszállították az ügyészség fogházába. Előzetes letartóztatásba helyezték, a büntető eljárás folyamatban van ellene.

TESTEDZÉS

Elmaradt a DEAC közgyűlése. A DEAC kedd délutánra hirdetett tisztújító közgyűlése határozatképtelenség miatt elmaradt s azt a jövő hét keddjén, november 20-án tartják meg.

Az utolsó bajnoki mérkőzés. A keleti labdarúgó kerületben az őszi bajnoki mérkőzések befejezést nyertek, egyedül a DEAC—Kisvárdai SE bajnoki mérkőzés van még hátra, amit vasárnap játszanak le Kisvárdán.

A DMTK ifjúsági Nyiregyházán. A bajnok DMTK ifjúsági vasárnap Nyiregyházán, a jóképességű NyTVE ifjúsággal mérkőzik, hogy revansot vegyen tavaszi debreceni vereségéért. A mérkőzést Nyiregyházán általános érdeklődés előzi meg. Bíró Tóth Béla, a Nyiregyházán tartózkodó, előnyösen ismert fővárosi bírószer. A DMTK ifjúsági nyiregyházi szereplése következtében elmarad a vasárnapra tervezett Középszikolai válogatott—DMTK ifjúsági revansmérkőzés. A DMTK ifjúsági ma, szerdán délután nagy tréninget tart.

A DKASE november 4-iki Debrecenben tartott birkozóversenyét, amelyet a fővár si versenyzők elutazása miatt akkor nem fejeztek be, most Budapestén a BAK helyiségében fejezték be. A verseny végeredményei a következők: **Pehelysúly:** 1. Radványi BAK. 2. Németh MTE. **Kisközépsúly:** 1. Sikó MÁV. 2. Szalai MTE. **Nagyközépsúly:** 1. Varga Béla MAC. 2. Laczka MAC.

A bajnokság állása a vasárnapi mérkőzések után a következő:

	Látásolt	Nyert	Előfőtelen	Vesztett	Adott gölt	Kapott gölt	Pontszám
DVSC	8	7	—	1	23	2	14
DKASE	8	4	2	2	9	8	10
DTE	8	3	3	2	10	7	9
DMTK	8	2	4	2	7	11	8
BUSE	8	2	4	2	13	16	8
NyTVE	8	3	1	4	14	10	7
DEAC	7	2	2	3	10	12	6
NyKISE	8	1	3	4	7	22	5
KSE	7	1	1	5	1	6	3

Meinl féle

uj termésű

tea

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szerda: Diadalmasszony B) bérlet.
Csütörtök: Diadalmasszony C) bérlet.
Péntek: Diadalmasszony D) bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház
Áhítatos hallgatás, majd spontán kitoró tapsviharok kísérik esténként a „Diadalmasszony” előadásait. Az eddigi előadások mind zsúfolt házak előtt folytak le és a jelek után itéve a többi előadásnál sem fog csökkenni az érdeklődés, mert vannak olyanok, akik az operette valamennyi előadását végig élveztek, oly lebilincselő hatást gyakorol a gyönyörű zene és pompás szövegkönyv.

Apolló-mozgó
Páris grófnője Mia May Emil Jannings főszereplésével. Kísérők színes Pathé revü Seff orvhalász.

Uránia-mozgó
Sátn birodalma, fantasztikus kalandor film. Kísérő Chaplin burleszk.

Vigszínház-mozgó
Páris grófnője Mia May Emil Jannings főszereplésével.
Jön! Monna Vanna a szezon legmonumentálisabb filmje.

Omnia-mozgó
Nagymama fiacskája „Ó” ma utoljára az Omniában.
Nick Winter mesterdetektív két legedekesebb kalandját mutatja be csütörtökön az Omnia, párisi Pathé film.

Meteor-mozgó
Csütörtökön bemutatásra kerül a „Péntek este” című attrakció. Szombaton közkinátra: Névtelen asszony.

MŰVÉSZET

Páricsy Pál hangversenye kedden este folyt le őszinte nagy siker mellett a Zeneiskola disztermében. A koncertre vonatkozó megjegyzéseinket lapunk legközelebbi számában tesszük meg.

Nagy Izabella—Palló Imre m. kir. operaházi művészek és dr. Szilágyi Imre 1923 november 17-én az Arany Bika disztermében este 8 órakor tartandó hangversenyének műsora a következő: 1. *Noncavalló*: „Bajazók”. Prolog. *Gounod*: „Fauszt”. Valentin imája. Éneklő *Palló Imre*. 2. *Bizet*: „Carmen”, Habanera. *Saint-Saëns*: „Sámson és Delila-ária”. Éneklő *Nagy Izabella*. 3. *Rossini*: „Sevillai borbély” Figaró-belépője. Éneklő *Palló Imre*. 4. *Ruzitska*: Hallgató magyar. *Rózsavölgyi*: Nemzeti buzgalom. *Csermák*: Verbunkos. Hegedűli *dr. Szilágyi Imre*. 5. *Igyártó*: Letépi a vad szelek... Az én uram... *Papp*: Szomszédunkban van egy legény... *Lavotta*: Várom-várom... Éneklő *Nagy Izabella*. 6. *Tarnay*: Bucsú. *Kacsóh*: Érik a gabona. Zöldlevelés fehér virágos akáca. Lányoknak való nótá. Éneklő *Palló Imre*. 7. Magyar népdalok. Hegedűli *dr. Szilágyi Imre*. 8. *Lányi*: Csorba Pista. Beszámoló. *Shabados*: Késő ősszel. *Erkel*: Rózsabokorban jöttem a világra. Fogadásom tiltja szeretni. Éneklő *Nagy Izabella*. Zongorán kíséri *Fleischer Antal*. Jegyek elővételben kaphatók Antalfynál és Jost cukrászdában.

Két nagy hangverseny Debrecenben. Két nagy művész hangversenye zárja le ezt az esztendőt: *Höchtl Margit* zongoraművésznő második hangversenyét tartja december 5-én, *Ferrari Albertina* hegedűművésznő pedig december 15-én. *Höchtl Margit* múlt héti koncertjén oly nagyszámú közönség nem jutott helyhez, hogy közkinátra nem kell ismételné hangversenyét, ezúttal új műsorról, csupa romantikus szerzőtől. *Ferrari Albertina* tavaly mutatkozott

be Debrecenben, most tüneményes sikerrel játszott Olaszországban, Németországban és a megszállott területeken. Tavalyi koncertje óta állandó beszéd tárgya művészbárát körökben, mert egyike a legkiválóbbaknak a fiatal generációból. Mindkét koncert a legszebb siker jegyében fog lejátszódni s méltóan befejezni az 1923 zenei eseményekben gazdag esztendőjét. Jegyeket a Méliusz árusítja.

KÖZENZDASÁG

Országos vásárok

November 15-én: Hajdudorog, Nyírbátor.
November 16-án: Csenger.

Szilárdul a tőzsde

Németországban a belpolitikai helyzet változatlanul kritikus maradt annak ellenére, hogy a bajor események élet a kormány a vezető emberek elfogásával tompította. Ugy látszik, a gazdasági anarchiából sem találja meg a kormány a kivezető utat, ami

a gazdasági köröket továbbra is a papírmárka használatára kényszeríti.

A kialakult milliárdos árak tartóhatatlan helyzetet teremtettek, ami szükségessé teszi, hogy a legalsóbb néprétegek matematikai ismereteken kívül még tőzsdei ismeretekkel is rendelkezzenek.

A budapesti terménytőzsdén az értékpapírpiacon tegnap bekövetkezett alakulása következtében ma az irányzat ugyancsak szilárdul volt, a vételkedv is javult. A buza 1500—2000 koronával emelkedett.

Az állatvásár. A debreceni lóvásárban a felhajtás közepes, az irányzat lanyha, vontatott. — Jóminőségű lovak ára egymilliótszázézerrel felfelé, közepes 800 ezertől felfelé, míg a vágni való lovakért 250 ezer koronától felfelé fizettek. Most csak a vágni való lovak iránt volt kereslet. Az árak tartottak. A marhavásárban a felhajtás nagy, irányzat szilárd, a kereslet élénk. Vágni való marha 2—3500 korona, szopós borjú 3500—4000 korona kilónként élőszuliban, fejős tehén 1—3 millió, jármos ökör párja 4—5 millió korona. Az árak tartottak.

A TŐZSDE

Magyar korona: 3-05 Zürichi zárlat

Hollandia 215, Newyork 569, London 2495, Páris 3195, Milano 2487^{1/2}, Prága 1645, Budapest 305, Bukarest 235, Szófia 475, Berlin 26.

Devizaközp. hiv. ári.

Dollár 19700—20800, Francia frank 1120—1186, német márká —, líra 880—935, osztrák korona 27-70—29-90, fei 103—116, cseh kor. 573—617, dinár 238—242.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén a kenyérmagvakban úgy a budapesti, mint a vidéki malomok élénk vásárlókedvet tanúsítottak. A buza irányzata szilárd. Ára az utóbbi napokhoz képest 1500 koronával drágult. Egyébb cikkek tartottak.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 900—910, egyéb 890—900, 79 kilós tiszavidéki 920—930, egyéb 915—25, rozs 580—90, takarm. árpa 630—650, sör-árpa 725—75, köles 750—80, zab 669—75, tengeri 640—650, repce 1650—700, korpa 360—65, zab Dunán-utól 600, bud. par. 665 korona, Tengeriben csak csöves áru iránt van érdeklődés. Budapesten átvéve kassza előre 400 korona. Korpa változatlan bud. par. 360 korona. Eladtak babot átlagán 1500 koronáért.

Ferencvárosi sertésvásár

Szabadvásári maradvány 812, felhozatal 164, eladás 125. Árak: könnyű 7200—8200, nehéz 8000—9400.

REGÉNY

Tavaszcvarok

Irta: IGMÁNDY GÉZA

— Persze, hogy megcsinálom! —
És már le is ült az asztal mellé szemben Marcial. Megkezdte az összeadást. Egy darabig gyorsan haladt. Egyszer csak a számok táncoltak a papiroson. Összezavarodott. Először kezdte, de a feléig sem jutott. Más kavargott most a fejében. Eszébe jutott az előbbi jelenet. Fülében visszhangzott a leány minden szava, pihegő lélekzése, fuldokló zokogása. Egyik gondolat a másikat kergette. Helyes volt-e? Mit tettem rosszul? Mivel háborítottam fel? Nem voltam-e udvariatlan?

— De szórakozott vagy te ma — szólalt meg Marci, kinek feltűnt, hogy Ákosnak olyan nehezen megy a számolás.

— Eszembe jutott valami, azon gondolkodtam — felelt Ákos mosolyogva. Azután neki feküdt a munkának.

— Vigyázz kérlek — aggodalmaskodott Marci — pontosan nézd át, mert az étkezési pénzről van szó.

— Jó, jó! Ne félj semmit, nem fogsz benne hibát találni.

Rónay főorvos lépett a szobába. — Helyes! Brávó! Ez az igazi bajtársiasság: segítenek egymásnak. Jól van, kedves tisztelendő urak, nagyon jól van!

Levetkőzött. Oda ült melléjük. — Nem tudom hallották-e már a legújabb újságot? Önöket közelebről is érdekli.

Fürkészve nézett rájuk. — Nem tudjuk, mire gondol a főorvos ur? Sok mindent lehet manapság újságnak venni, ami máskor mindennapi eset volt és megfordítva — felelt Ákos és tovább nézte a hosszú számsorokat.

Rónayt bosszantotta, hogy ilyen közömbösségre talált. Szerette a pletykákat. Dagadt a melle, ha tőle tudhattak meg valamit.

(Folyt. köv.)

Nyilttér

Szenzáció!

Öltöny 230.000, télikabát 280.000, costum 1.000.000 koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készít

Tegdes János

Péterfia-utca 42.

E rovatban közlötték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

TÉLI FŐZELÉKEK

Bab | Lenese, zsuzsokmentes | CONSERVEK: | mint:
Hámozott borsó | Köleskása | Zöldbab | Spárga
 | Száritott gomba | Zöldborsó | Champiungomba
 | | Paradicsomsűrű | Befőlték

legnagyobb választékban

KONTSEK GÉZA DEBRECEN Kossuth-u.

Vásároljon egyszer nálunk

s meggyőződik, hogy való igaz, hogy ruhaszükségletét a legolcsóbban a

„Hajdusági“ férfi és fiuruha áruházban

szerezheti be Piac-utca 67. szám alatt.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy Petőfi-tér 7. szám alatt (Deák Ferenc-utca sarok)

VADÁSZKÜRT VENDÉGLÖMET megnyitottam.

Előzékeny kiszolgálás mellett kitűnő fajborok, frissen csapolt kőbányai sör, háziisan készült Zóna reggeli, ebéd és vacsora áll m. t. vendégeln rendelkezésére

Társas összejövetelekre külön termék. Minden este cigányzene Folyó hó 15-től kezdve abonenseket elfogadok.

Szíves pártfogást kér

AZOR GYULA

a „Vadászkürt“ vendéglőse.

Minden szombat este hurkaestély!

20,620—1923. I.

Hirdetmény

A debreceni 7886. sz. tkvi. be-tétben A. 1—2. sorsz. alatt foglal 16,764/1. hrsz. Dömsödi utca (Bellegelő II. sz. dűlő) 10. számú 880 □ öl területű házastelek és 16,764/2. hrsz. 62 □-öl területű szántóföld-nek a m. kir. kir. kincstár tulajdonát képező fele részének eladására a f. évi november hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor a Városháza tanács-teremben nyilvános szóbeli árverés tartatik.

Kikiáltási ár: 150,000 K.

Bánatpénz: a kikiáltási ár 10%-a. Az árverési feltételek a városi számvevőségnél (Városháza, em. 10. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1923 november 5.

A városi Tanács.

Teljesen jóharban levő üzemképes

szabolcsi

szeszgyárhoz

tulajdonosok keresnek

lőkével rendelkező

társat.

Évi kontingens 660 hektoliter.

Közvetlen vasuti állomás.

Jókarban levő épületek.

Cím a kiadóban.

Zománcos öntött vasedények, épület- és butorvasalások

BAKOS vasüzletében

Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 400 kor., minden további szó 40 korona. Vasárnap és ünneppalok 10 szög 600 K. minden további szó 60 K. Vastagabb betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak.

LEVELEZÉS

Intelligens

fiatalember, aki menekült hivatalnok, ez uton óhajt megismerkedni olyan fiatal leánnyal, vagy özvegyvel, aki állás-viz juttatná. Levelet „Boldog jövő“ jellegére a kiadóba kér.

AJÁNLAT

Kápo-uta

fejes jutányosan kaphat. Csillag-utca 82

Tanítványt vállal

a középiskolák bármely osztályából jutányos díjazásért menekült főiskolai hallgató. Cím a kiadóban.

Megbízásokat Budapestre

magán- és kereskedelmi ügyek pontos és gyors elintézését elvállalja nyugalmazott főtitkár. Cím a kiadóhivatalban

KERESLET

Egy szoba-konyhas lakást

keres fiatal házaspár öszre, butorozva vagy butorozatlanul. Cím a kiadóban

ELADÁS

Egy keményfa asztal és ágy és két női-kabát eladó. Eötvös-utca 96.

Egy márványlap eladó. Apafi-utca 55. szám.

A Nagyerdei Vigadóban

abonensek felvételnek!

A legkitűnőbb izletes házikoszt!

Feltűnő olcsó árak!

Egyetemi hallgatók, gazdaszok kedvezményben részesülnek!

Fűtött helyiségek! Pontos kiszolgálás!

Üvegezést

ugy helyben, mint vidéken jutányosan készít. — Modern képek, tek

HAMPEL JENŐ

épületüvegezési és képerkezési vállalat

Debrecen, Rákóczi-utca 8

Gallérokot, kézelőket, frakkingeket

modern gépekkel felszerelt saját műhelyben tisztítok.

Helmetfestést minden színre mintá szerinti.

Gyászruha
24 óra alatt készül!

Vegytisztítás legújabb módszer szerinti. Egyháztér 5. szám alatti főteletem vezetését átvettém.

Műhely és fióküzlet: Batthyányi-u. 26

Szíves pártfogást kér tisztelettel

PALOTAI LAJOSNÉ.

Petroleum

Stern festéküzletében Piac-utca 10. Bikkával szemben.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járn gondot ad, olcsón beszerezni tessék VÉGHEZ menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).